

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnium
Gentium, Et || Rerum Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 Quæ personæ Immunes sunt a vectigalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Quæ personæ immunes sunt a vectigalibus.

C A P. 8.

- 1 Qualia non præstant tributa, sicut, rector provincie, clerici, Ecclesia.
- 2 Privilegium immunitatis emittitur a privilegiatis pro rebus non competitis. § 3.
- 4 Ad excubias quando tenentur persona Ecclesiastica.
- 5 Nobiles non contribunt pro Taleis, vel aliis exactionibus, & bona ignobilium illis aduentitia eadem immunitate gaudent, quando apud eos sunt, non postea.
- 6 Et nisi negotiatores nobiles sint, nam tunc contribunt pro mercibus, ut ignobiles. Ad hanc exceptio, ut teneatur ad gabeliam, & quartam vini.
- 7 Pro nobilibus habentur plebei, qui habent feudum nobile, non si census tantum habent.
- 8 Iacobinus a S. Georgio, & Albericus onerant nobiles contributionibus, rationibus, quas vide.
- 9 Senatores a collectis eximuntur, & domestici regis, & silentiarii, & quis silentiarius dicitur. Item horum vidua immunes: & secretarii principis ordinarii, non supernumerarii, neg. alii iudices.
- 10 An consules seu scabini Gall. Et. heuclis, civitatum & oppidorum anno, quo decurionatum gerunt, sint a collectis immunes.
- 11 Minores viginti quing. annor. quomodo subiciantur Taleis.
- 12 Immunes professores artium & iuris, a quibus sint muneribus, exceptis poetis.
- 13 Clerici in academia studentes immunes a vectigalibus: & post sex menses studentes scholasticos dicitur tantum.
- 14 Doctores advocati supremarum curiarum, vel etiam non advocati, immunes a collectis, idem in licentiatis, sed non seruari.
- 15 Pauperes a quibus tributa immunes.
- 16 Iussu Nicephorus Imp. inopes militare, vicinis eis arma & vitulum subministrare.
- 17 An dicitur tributum a diuitibus pro pauperibus solutum inditum & abolitum.
- 18 Immunitas dabatur collectarum ob quing. libras susceptas, sed ut vult Guido Papa XII. hodie minime.
- 19 Miserabiles persone a collectis eximuntur, & que huius generis.
- 20 Item qui vacationem munerum habent, ab extraordinariis immunes.
- 21 Laxata & remissa saepe ob infortunia damno affectis a principibus, a exemplis, a referuntur.
- 22 Conditio pro re conducta non soluit tributa vel collectas regulariter, quando contrarium.
- 23 Vstruarius tantum pro re soluit collectas, casu excepto, si minime essent collectas: idem in marito pro rebus dotalibus.
- 24 Qui solvere debet portoria, an multo qui equos suos ad portandas mercis locavit, an dominus rerum.
- 25 Immunes a pedaggiis, Ligerim nauigantes, qui annonam Lutetiam deferunt. Senerus Casar & mercatoribus Romam venientibus vacationem munerum dedit.
- 26 Aurum negotiatorum Iustrale exactionem ex lucro mercatorum aliquando, remissum postea ab Alexandro Senero.
- 27 Ob egregium factum, remissum tributum.

Personarum qualitas & privilegia, a tributis & collectis potissimum, & a censibus eximunt. Nec præstant itaque tributa fisci, l. locatio, §. si de publican. in P. rectores provinciarum de iis quæ sui causâ euehant, l. 4. cod. tit. clericis, l. 2. & l. item nulla communitas, de episc. & cler. C. l. placet, & ibi Bal. de sacros. eccles. c. clericis, de immun. eccles. non enim soluant onera personalia dominis laicis quibus non subiciuntur, nec res ecclesiæ, nec pedagia, c. quanquam, de censib. in 6. Clem. præsentis, eod. ap. Clem. si non negotiantur: nam tunc amittunt privilegium, d. Cle. præsentis, c. conuenior. 23. §. si. Sic immunitas tributorum a Pharaone in Ægypto data sacerdotibus, Genes. 47. Et ab Artaxerxe sacerdotibus, Leuitis, cantoribus, iantoribus, Nathinâis & ministris domus Dei, 1. Esdræ, c. 7. Verum tamen si clerici velint gaudere privilegio soluentium vectigal, non possunt, nisi eo soluto, ar. l. Tizio centum, §. 1. de condit. & demon. Bald. in l. 1. de contrah. emt. §. Adhæretque & privilegium hoc immunitatis clericis: & proinde qui a clericis emunt, eo non gaudent. glo. in d. Clem. præsentis, l. quia tale, sol. mat. ut nec ex fisco ad alium ementem vel in sui locum succedentem transfunditur exemptio, l. locatio, §. si. de publ. & ibi Bald. Sic partiarum & villici eorundem, in parte fructuum, quam

accipiunt, non habent immunitatem vectigalium, Federicus de Senis, consil. 106. inc. q. est. Anobaran. in cap. quanquam, de cens. facit in argumentum l. legatis, §. 6. de le. Existat concil. Lateran. quo cauetur ne onerentur ecclesiæ vel ecclesiasticæ personæ tributis vel anchoriis, nisi necessitate cogente, & exhaustis laicorum facultatibus, consultoque summo Pontifice, c. 4. c. aduersus, de immun. eccles. l. nullus penitus, de Curs. publ. lib. 12. C. l. neminem, de sacrosan. eccles. C. in ¶ necessitatibus namque, muna sibi debent auxilia princeps & ecclesia, c. principes, 23. quæst. 5. ca. cum ad verum, §. 6. distinet. Et Cæsares rata alloquin voluerunt & firma esse ecclesiarum privilegia, l. omni inuouatione, 6. l. privilegia, 12. & constitutione cassâ, de sacros. eccles. C. pœnas contra violatores eorundem sancientes, l. si ecclesia, 13. constitutione, item quacunque communitas, de episc. & cler. Realia tamen ratione rerum onera præstanda non negamus, simul & mixta, vt canonic. illationem, refectiones pontium, itinerum & similia, l. ad instructionem, C. de sacrosan. eccle. 11. §. 1. can. tributum, 23. §. 8. quia & ad ea res principis tenentur, l. abbit, de privileg. dom. August. lib. 11. C. §. Sequuntur ¶ realia, res & quoscunque possessores, l. Imperatores, de publis. 4. in P. can. si quis laicus, 16. quæst. 1. can. rationes, 100. dist. Nec recusamus ad portas instantibus hostibus, ad murorum defensionem clericos posse aduocari, c. 2. de cens. reliquasque personas ecclesiasticas, quæ alioquin immunes sunt, cap. ecclesiarum serui, 12. §. 2. tunc enim & pro se & ecclesiis suis recte vigilare debent, & compelluntur, c. conuenior, 23. §. 8. Et naturalis cuique defensio, l. 2. de iustit. & iur. Et necessitas legem non accipit, sed dar, can. omni iuram. ca. si nulla necessitas, 23. quæst. §. c. 2. de obseruat. ieiun. c. quando, de consuetud. c. quod non est licitum, de reg. iur. l. nemine, de religio. & sumi funer. P. l. 2. de patr. qui filios disfrac. Inuadere autem aliquos illis non permittitur, etiam si Agareni essent: alioquin irregulares fiunt, c. ex multo, §. si. de voto. ¶ Pari modo non contribunt ad collectas nobiles, Guido Pap. decis. 384. talia namque munera plebeis imponuntur, pro modo suarum facultatum, l. 1. de munerib. patrum. C. l. 1. de anno. lib. 10. C. Ideo & in sessionibus seu comitiis patris, ubi status tres personarum conueniunt, dum agitur de imponendis collectis, excipiuntur nobiles nobiliter viuentes, Guido Pap. decisio. 380. & 384. quæ exceptio iuri congruit, quo qui militiæ operam dant, immunes a muneribus sunt, l. 3. §. 1. de muner. & honor. in P. l. a muneribus, de vacat. mune. non autem veterani, l. his honoribus, de vacat. muner. Existat & constitutio Caroli sexti, hæc constitutio ponitur in vltima parte styli parli. inter ordinatio. regias, tit. de tales & exaction. anni 1408. qua statuitur, ne subsidia aliqua, talia, focagia, impositiones, auxilia a nobilibus & eorum successoribus soluantur vel exigantur, ratione bellicorum aut quouis modo pro personis bonis que eorum quasitis vel acquirendis quoquo modo vel titulo, nec pro fructibus & redditibus ex eorum patrimonio prouenientibus. Et quod notabile est, voluit vt si aliquis ex nobilibus acquirat aliqua bona, vel sibi aliter obueniant, mobilia vel immobilia vel hereditates ab ignobilibus, ea bona censetur eiusdem conditionis, privilegii, & libertatis, cuius sunt alia bona mobilia & immobilia nobilium: quamdiu tamen in eorum dominio permanferint, alias non. ¶ Item ¶ alia exceptio, vt nobiles tali non gaudeant immunitate, l. 6 negotiatores sint, Prohibitum illis negotiari, l. 3. C. de commerc. & mercibus, lib. 4. tit. 63. & constitutio. regia. l. milite, C. loca. quo casu contribuere pro suis mercibus, ac ceteri ignobiles debent. ¶ Item ¶ alia excep. vt ideo nobiles non eximantur ab exactione gabellæ & quartæ vini. Quæ & in plebeio intelligi debent, qui habet feudum nobile in feudatum a rege vel nobili, habetq; territorium & omnem iurisdictionem. Quia feudum nobilitat possessorem, Anton. de Ifern. in tit. de capitano qui curiam vendidit, in princ. in vlt. feud. & in §. 1. quis dicitur dux vel marchio, & habent personæ immunitatem propter res, facit l. 3. de vacatio. muner. lib. 50. Pat. §. Non tamen hæc vera sunt in habente feudum particulare, vel feudi partem, puta census vel redditus alicuius feudi, vt fusc explicat Guido Papæ, decisio. 386. ¶ Iacobinus ¶ tamen a S. Georgio, tracta. de Homag. num. 39. & 41. & Alberic. de Rosato, in rub. de muner. & honor. 11. fol. versic. ceteri, & l. rescripto, de munerib. & honorib. defendunt nobiles teneri subire onera patrimonialia, seu onera collectarum, quæ imponuntur in illo loco ubi res sunt, legibus subnixi, tum etiam & quo ad personalia in iure teneantur, §. penult. de defens. ciuit. in anth. quodue participes commodorum locorum, & oneribus conferte debeant, l. 2. §. deinde cum post. de orig. iur. l. secundum naturam, de reg. iur. exceptis tamen feudibus,

dalibus, pro quibus seruitium principi exhibeat, ne duplici onere grauentur, *contra l. Titia. §. qui in a. de leg. 2.* Quæ certe sententia mihi videtur æquior, vt pro alodialibus conferre debent cum plebeis, vel releuandum esse populam ab onere eo, quod rebus quæ sitis ruralibus, a nobilibus eximitur: vel quod iustum est nobilibus qui gaudent hoc privilegio, & illos qui hodie ex fordidis auratis mercatoribus & negotiatoribus pro maiori parte fiunt, & in suam ditionem ruralia fere omnia redigunt, regi seruitia maiora exhibere debere quam pro feudaliibus, alioquin futuram breui est, plebem sub onere defeturam, & omnia bona in immunestranstura: veruntamen legi regie æterna auctoritas esto, si non ita videatur. ¶ Senatores ¶ quoque supremarum curiarum a collectis eximuntur, *l. senatorum, & l. nemo, & l. ius senatorum, de dignita. lib. 12. C. Gui. Pap. q. 376.* nam qui in senatu describuntur, desunt esse plebei & nobiles sunt, *l. indices, C. de dignita. lib. 12. C. & ibi Bart. l. honores. §. his qui non sunt de decurionib. P.* Atque codicillis regis 2. Maii 1547. senatores magni consilii, Aduocatus, & Procurator regis, Suceptor, quem vocant, *recessur, & Hofitarii*, immunes declarati sunt ab omnibus subsidii: item ii qui sunt in Domesticis regis translati. Firmatumque iterum edicta Codicillis, 10. Martii 1547. publicatis in magno consilio 23. Aprilis 1548. atque eodem anno & die declarauit rex, velle senatores Clericos eius consilii immunes esse a præstatione decimarum, quas ipse percipit, nisi ob abbatias & episcopatus. Eadem immunitas onerum dicitur silentiariis, qui Consiliarii principis & Decuriones dicuntur, *l. 3. de silentiariis. lib. 12. C.* Et vt Procopius ait, *lib. 2. de bello Persico.* Romani ministrum ad ea que sunt quietis, *Silentiarium* dicunt: Vir quoque dictus Spectabilis, in *l. omnimodo, C. de inoffic. test. & Clarissimus, in l. iubemus, de sententia. lib. 12. C.* Proinde & horum & senatorum viduæ, quemadmodum & viduæ aliorum, qui immunitatem habent, non compelluntur contribuere, *Guido Pap. decif. 379. Exstat & confitit. hac de re Franc. 1. anni 1521.* quia retinet dignitatem maritorum, *l. cum te, de nup. l. fœmine, de senator. in P. l. mulieres, de dignita. lib. 12. C. fin. de incol. lib. 10. C.* dummodo caste in viduitate viuant, & honeste, non aliter, *l. qui adulterium, C. de adulter. Sed & Senatores qui deposuerunt alia de causa, quam ex crimine, dignitatem, gaudent immunitate & priuilegio dignitatis, l. vni. de comiti. qui prouinc. reg. lib. 12. C. l. eam legem, de excus. mun. lib. 10. C. l. 2. de dignita. ord. seruet. contra, si ob crimen, quia inter plebeios tunc habentur, *l. indices, de dignita. lib. 12. C. l. senatores, eod. tit. l. si imitatio, in verbo, de decurion. Placuit cum senatoribus etiam Secretarios regis ex consuetudine numero esse immunes ab illdem oneribus, supernumerarios non vtique, vt iudicatum a senatu Parisiensi 20. Septemb. 1542. *Pap. lib. 5. rap. ad. arest. tit. 11. arest. 13.* At alios iudices quam senatores, hos conuenient ad collationes teneri, *Guido Pap. quæst. 378. Decuriones tamen ciuitatum vel oppidorum, seu Consules locorum, non tenentur contribuere eo anno, quo munus gerunt, Bart. in l. honorem, de munerib. P.* Et ita seruari tradit *Guido Pap. decif. 398. facit l. 1. §. non vrbem, de offic. prefec. urb. ¶ Repugnat ¶ tamen Petrus Iacobi, in praxi ritu. de consilii. cap. de statu vniuersi. colum. 5.* Tum quod consules seu Echeuini nostræ ætatis, nec sint eius qualitates, cuius olim decuriones, nec in illorum locum aliquo lege subrogati. Dehinc quod exactores & alii officiales principis tenerentur ad collectas, *l. exactores, de exactor. tribu. lib. 10. C. l. 3. C. de offic. magistr. ciuita.* quæ tamen parum vrgere videntur, cum decurionum loco isti consules mihi videantur præfecti temporarii, non perpetui, neque simpliciter exactores dici possint, cum nec stipendia habeant, vt illi, & alia illis reipubl. munera obeunda sint, quæ collectionum publicarum. Si tamen inter has diuersas sententias, quis inspiciendam loci consuetudinem velit, non reclamo, cum vim legis habeat, *l. 1. §. fin. de aqua plu. arden. in P. ¶ Sed progrediamur: In iure etiam Gallico, non subiecti Taleis seu collectis personalibus, vt opinor, Minores vsque ad ætatem perfectam placuit, *Pap. lib. 3. rap. ad. arest. tit. 11. arest. pen. firmat Paul. Cast. in l. potuit, C. de iur. delib. donecque possint sibi acquirere. ¶ Professores ¶ quoque publici omnium artium & iurium, immunes sunt iure ab Angariorum præstationibus & hospitiiis, *l. 1. de decre. decu. lib. 10. C. tit. 46. & l. his onerib. de vacat. muner. l. fin. §. fina. de mun. P.* alii, que oneribus patrimonialibus & personalibus, *l. fin. & l. medicos, de profess. & med. lib. 10. C.* Atque eorum Administrati seu Officiales academiæ ex constitutionibus quoque Gallicis, in *constitut. Franc. 1. de la constitution des priuileges de l'vniuersite. habent* q; de his academiæ singulæ priuilegia, excepti tamen iure ab****

ea immunitate Poëtæ, *l. poeta, de profess. & med. lib. 10. C.* Constitutionibus autem editis in comitiis generalibus Aurelianensibus anno 1560. art. 126. immunes declarantur ab omnibus Taleis vltra 20. solidos professores publici academiæ, Gymnasticæ, Scribæ, Bedelli eorum, & Scholastici acti studentes. Ob Pyrrhonem Eleum Philosophum & maxime pietatis virum, omnibus philosophis immunitas a vectigalibus plebiscito promulgata est, *Hesychius Mylesius Illustris, libro, πειρασιων. ¶ Clerici ¶ quoque in academiis priuilegiatis studentes non tenentur soluere collectas in teris propriis, Gui. Pap. decif. 383, per l. 2. de episc. & cle. C. facit. l. 1. & 2. qui arat. vel profess. se excu. lib. 10. C.* exemplo eorum qui militiæ armatæ dederunt nomina, qui immunes sunt, *l. 3. §. 1. de muner. & honor.* Isti autem milites vel tyrones sunt, quia & arma eorū libri sunt, *gl. in L. nepos Proculo. de verbo. sign.* Habent & Scholastici immunitates alias plures, de quibus Rebuffus librum edidit, quem video, quibus gaudent, qui in Academiis sunt post sex menses: ante enim scholastici non dicuntur, nec gaudent priuilegiis. Veritatem academiæ rectoribus, ante sex menses studio impensis, scholasticis dare diplomata attestacionis scholaritatis, *l. ap. lib. 5. rap. ad. arest. tit. 14. art. 4. ¶ Guido ¶ Papæ, decif. 388. facit l. medicos, de profess. & med. lib. 10. C.* quoque notat Doctores, qui causas agunt in supremis subbellis, in curia videlicet suprema, immunes quoque esse ab his collectis, quia & hi serio militare videntur, & c. *l. aduocati, de aduocat. diuers. aud.* Nullamque id eo peræquationem pati debere, *l. sancimus, C. eod. tit. vt in militatibus receptum, l. 3. §. 1. de munerib.* habent enim & dignitatem Doctores, *per nota in Cle. 2. de magist. Bart. in l. 1. de sacrosan. eccles. Idemq; & in Doctores alii non postulantibus, seu qui aduocati non sunt, dicendum tradit idem Guido Papæ, decif. 389. & in Licentiatis, Guido Pap. decif. 389. Hæc tamē non seruantur, & tantum professores publici, hique ægre immunitatem habent, scilicet qui assidue legunt, *Bart. in l. medicos, de profess. & med. & in l. 1. de mun. & in quo loco, lib. 10. C. ¶ Pauperes ¶ item a tributis immunes, nec soluunt collectas, l. adfectiones, de anno. & tribu. lib. 10. C. in l. fin. & ibi Bart. qui numero libero. se excus. eod. lib. 10. C.* inanis quippe alioquin est actio, quam inopia debitoris excludit, *l. nam bis, de dolo, in P. l. itaque Fallo. de fur. P.* Nec inopes sustinent onera patrimoniorum, *l. cura exigendi, §. inopes, de munerib. & honor.* obsequia tamen corpori indicta subeunt, *d. §. inopes.* Sic forma censuali minuitur vel tollitur cæsus ab his qui bonis minuantur, vel priuantur, *l. forma census, l. de cens. in P. ¶ Inter ¶ tyrannidis maleficia Nicephori Imperatoris orientis, illud etiam ex eius cõstitutionibus Græcis, in cõstitutionibus eius, πειρασιων τῶν εὐνοῶν, de militia inop. lib. 1. iuris orientalis, colligitur, quod imperauerit, vt inopes militarent, usque, a vicinis arma & stipendia in singulos, 18. numismatum darentur, ac census præterea publicus eorum nomine penderetur. ¶ Id vocatur ¶ Allelengyum: quod alii pro aliis tributi nomine sponsores essent. Alius etiã Basilius Porphyrogeneta Imperator orientis, cõstituit tributum pauperum, qui soluere non essent, a locupletibus exigendum esse, τὸν ὅσον ἀνάγκης ἔστω, videretur allelengyon, *eo. lib. 1. tit. πειρασιων τῶν εὐνοῶν, in cõstitut. Basili Porphyrogeneta.* Romanis Argyrius alius Imperator orientis, postea allelengyum aboleuit, quod Constantinus quoque erat sublaturus, nisi mors eum anteuertisset, in *cod. lib. 1. in cõstitutio. Roman. tit. πειρασιων τῶν εὐνοῶν, de cõstitutio. & c. de redditu magna ecclesie. ¶ Liberorum ¶ 5. numerus tribuit a collectis immunitatem, l. si. qui num. liberor. se excus. lib. 10. C. & potissimum a muneribus personalibus, etiam si post impostam collectionem filii moriantur, *Bart. in l. 2. §. non solum, de excusat. tutor. in P.* Ceterum Guido Pap. in hac causa exigit 11. liberos, *Guid. Pap. q. 401. per l. neque, de munerib. patrimon. lib. 10. C. l. si quis decurio. in 2. de decurio. lib. 10. C. l. semper, §. demonstratur, de sure immunitat. & ibi glo. in verb. sexdecim.* Et paulo post concludit nec vllum liberorum numerum hodie excusare a collectis, sed sine ratione eorum peræquationem fieri. Nam etiam de liberorum numero ad immunitatem hanc sufficiente non constat inter interpretes, cum & Azo sexdecim exigat, in *sum. tit. de iis qui se numero liberor. excusa. lib. 10. C. versic. item a muneribus.* Et pro ratione munerum & numerus quoque liberorum aliter atque diuerso modo diffinitus est. ¶ Dehinc ¶ miserabiles personæ a collectis immunes esse debent, veluti cæcus, si pauper sit, non contribuet, *Guido Pap. decif. 400.* satis enim morbo afflictus, alio onere grauari non debet, *c. 1. de cleric. agro. can. cum percussio. 7. q. 3. l. diuus, de offic. presb. in P.* Et si omnino pauper non sit, nec debet exemplo ceterorū onerari, quia is potius ex collectis iuari deberet, *c. licet, de cens.****

